

1

НАЦИОНАЛЕН АКАДЕМИЧЕН ТЕАТЪР "ИВАН ВАЗОВ"

ЗАСЕДАНИЕ НА ХУДОЖЕСТВЕНИЯ СЪВЕТ

София, 22 март 1979 година

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е

ДНЕВЕН РЕД	3 стр.
ПРИСЪСТВУВАЩИ	4
ИЗКАЗВАНИЯ	
Юлиян Вучков	5
Георги Саев	10
Маргарита Дупаринова	12
Георги Черкелов	13
Славқа Славова	16
Виолета Бахчеванова	19
Крикор Азарян	22
Димитър Канушев	27
Васил Стойчев	30
Антония Каракостова	32
Чавдар Добрев	33
ЗАКЛЮЧИТЕЛНО ИЗКАЗВАНЕ	
предс. Дико Фучеджиев	36
ЗАКРИВАНЕ	
предс. Дико Фучеджиев	38

ЗАСЕДАНИЕ НА ХУДОЖЕСТВЕНИЯ СЪВЕТ

Стенографски протокол

София, 22 март 1979 година

/Откритов 12,45 часа/

- 0 -

Д Н Е В Е Н Р Е Д

1. Обсъждане на постановката на "Милионерът" от Йордан Йовков.

- 0 -

ПРИСЪСТВУВАТ:

Дико Фучеджиев

Васил Стойчев

Филип Филипов

Виолета Бахчеванова

Николина Лекова

Славка Славова

Георги Саев - представител на Комитета за култура

Мargarита Дударинова

Чавдар Добрев

Антония Каракостова

Банчо Банов

Крикор Азарян

Кирил Неделчев

Димитър Канушев

Георги Черкелов

Крум Табаков

Никола Петков - режисьор на постановката

Добромир Петров - художник - " -

Юлиян Вучков

- 0 -

ОТСЪСТВУВАТ:

Енчо Халачев - в провинцията

Ружа Делчева

Рачко Ябанджиев - на репетиция

Николай Николаев - на репетиция

Юри Ангелов - на репетиция

- 0 -

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Откривам заседанието на художествения съвет.

Имате думата.

ИЗКАЗВАНИЯ

ЮЛИЯН ВУЧКОВ: Отдавна Кольо Петков не е правил толкова интересен и силен спектакъл. След неговия успех в Толбухин с два-три спектакъла, безспорно много добри, имаше един спад в неговата работа, виждахме някои обикновени, равни спектакли, различни - по-добри, по-лоши, средни и т.н. Но мисля, че такъв връх в творчеството си той досега не е имал даже като включи и толбухинските постановки, защото там трупата беше много силна, младата, много компактна, много хармонична. Но в края на краищата това е Националният академичен театър. Изглежда, че скептичното отношение, което за жалост част от нашето съсловие има към този колектив, ще трябва доста солидно да се опровергава, по-системно и по-категорично, защото е известно, че наистина част от нашето съсловие, Славке, има предубеждение по отношение на националния театър и с радост следи несполуките му, а с не особена охота следи сполуките му.

Аз бих искал да кажа две-три думи. Не е толкова важно да обсъждаме конкретния спектакъл днеска. Той е безспорно добър и ние ще се обединим положително около това становище, защото има обективни стойности не е необходимо и прекалено много да разискваме и да раздуваме. Но този спектакъл и тази пиеса ни говорят за някои принципиални неща за това, че ние, Чавдаре, подминахме някои наши традиции и не сме ги проучили както трябва.

В нашия театър -държа да подчертая това - в българския

театър съществува отстъпление от генерални завоевания на българския театър, които са негова силна традиция. Силна традиция!

Режисурата много се разгаци, много се размаха, много се подчертава, много се пудри и се показва. Разбира се тя се разви безкрайно много, но напоследък все повече и повече част от нейните проявления стават формални, самоцелни, не по посока на идеите и съдържанието, а по посока повече на личната, на показната изява.

Разбира се има и много силни изяви на нашата режисура. Разбира се, че тя много се е развила в сравнение с това, което е било преди десетилетия, но като че ли за сметка на актьорското изкуство, което и по вина на актьорите разбира се, по вина на това, че те достатъчно не се съпротивляват на някои слабости на режисурата, и поради това, че самата режисура като че ли не обича, не долюбва напоследък актьорската активност в някои театри, ако не във всички, някак си ние имаме отстъпление от това, което беше наша сила, на българския театър и то до преди няколко години не до преди кой знае колко време, което винаги е било сила на българския театър.

Според мене ние виждаме тука една много талантливо защитена актьорска традиция на българската школа и то с голямата помощ на Кольо Георгиев. Кольо Петков, извинявам се за грешката /Веселост/

Първо, той е намерил бих казал едно великолепно режисьорско решение в жанрово отношение. Спектакълът върви по моя преценка, грубо казано, на ръба между обикновената комедия на нравите и пародията. И непрекъснато режисьорът и актьорският състав вървят по ръба на тази граница между обикновената комедия на нравите и пародията и нито за секунда не слизат от този жанров ключ, много хармонично и неотклонно го спазват в една

великолепна ансамблова спойка.

Излишно е да подчертавам с колко голямо въображение е разиграна пиесата от Никола Петков. Излишно е да казвам, че този жанров ключ много често подтиква режисурата към безвкусица, към липса на чувство за житейска естетическа мярка и че тука Кольо Петков демонстрира в рамките на това изключително драстично бих казал режисьорско решение много високо чувство за естетическа мярка, много вкус, много усет за хармония, за съотношение на отделните части, детайли, подробности и т.н и т.н.

Това за цялостното режисьорско решение, което аз приемам от сърце, защото мисля, че ако пиесата се играеше само като една обикновена комедия на нравите, въпреки че тя има много силни качества, не оспорвам въобще големите достойнства на драматургията, би могла на места да ни доскучае и не до такава степен да ни превземе, както наистина спектакълът ни превзе от началото до края според мене, благодарение на това търсене на непрекъснато остра, ярка, преувеличена форма, изпълнена с един много богат актьорски живот. Много богат актьорски живот наистина!

Радостно е, че Кольо Петков е постигнал пълен синхрон в работата си с актьорския ансамбъл, отлично знае какви са силните страни на актьорите и прекрасно натиска по бутона на техните силни страни. Просто непрекъснато, като че ли години наред е работил с тях и знае кои са най-силните им предразположения, следствие на което се е получила тази максимална изява на актьорите. Трудно може да им се пожелаят съществени неща.

И това, което според мене вече отпадна напоследък в редица спектакли, включително и в Народния театър в някои от тези спектакли, ние виждаме тука едно забележително актьорско вдъхновение, виждаме едно празнично въодушевление, виждаме едно себеподаване безпрекословно, безостатъчно, което просто те зама

ва в най-хубавия смисъл на думата и те покорява. Покорява те! Това е силата на нашата актьорска школа - да бъдем покорени от актьорите! От тяхната всеотдайност, от тяхното вдъхновение! И разбира се сега цялата тази всеотдайност да не бъде евтини страсти и външни такива прийоми и естрадни трикове, а да бъде по посоката на образите, на характерите, на взаимоотношенията, на философската идея на спектакъла.

Мисля, че ще бъде много разточителен, ако седна да кажа сега по отделно кои актьори са добри и кои актьори са лоши, тъй като не виждам нито едно слабо актьорско постижение, актьорско изпълнение, нито пък нито един актьор, който да слеза под доброто равнище. Може би едни са по-блестящи, а пък други - по-малко блестящи, а пък трети не са достатъчно блестящи, но според ролите, според текста, според задачите естествено е сега, че централните герои дават повече възможности за разгръщане, за набиране на инерция, пък по-малките роли дават по-малка такава възможност. И от тука нещата са в една или друга степен по-различни.

Искам да поздравя, костюмите на кого са, художника.

ОБАЖДАТ СЕ: Добромир Петров.

ОЛИЯН ВУЧКОВ: На Добромир. Великолепни костюми, направени с великолепен вкус. Тези костюми играят, те си имат своята мисъл, те се връзват с решението, създават атмосферата на спектакъла. Това вървене, пак казвам, на ръба между комедията и пародията и цялото това търсене на една изключително драстична остра, провокативна изява на актьорите по посока на съдържанието.

Сега разбира се ако трябва да кажа само някои отделни бележки, то е за това. Може ли, понеже режисурата е много богата както в цялото, така и в детайлите, в нюансите, както и це-

лият актьорски състав е силен - точно това, което е също традиция у нас и малко отпадна у нас вече. Ролята на детайла, на нюанса вече започва да изчезва, играе се равно, играе се монотонно, маркира се по сцената непрекъснато, не се играе плътно, не се играе сочно. Тука се играе плътно, сочно, с огромно богатство от детайли и нюанси, които са напластени разбира се върху цялостния замисъл на образа, а не така нахвърляни и пр.

Затова може би от тази гледна точка обратът, Кольо, в действието, за съжаление той е много малък по място и по автор, обратът след узнаването на печалната вест, там вече като че ли може да се изработят и да се изпият още неща. Този психологически обрат не е достатъчно мотивиран от режисьора и от актьорите. Тук може в тази посока да се прояви повече фантазия според мене. Този обрат, този преход да се почувствува по-осезателно, да се разкрие по-богато и интересно. Мисля, че фантазията ви, която е безкрайно богата, като че ли не ви е достигнала, и тези момент макар и да са много малко, минават по-сучно и по-служебно. Служебно според мене наистина минава оценяването на този обрат в развитието на действието и аз тука бих пожелал да помислите още малко, тъй като не е кой знае колко сложно да се направят повече неща.

На места, понеже Велко Кънев, който играе блестящо според мене и великолепно се вързва с целия много талантлив актьорски ансамбъл на Националния театър, но го отбелязвам, понеже то е външен, чужд човек, той играе малко по-различно общо взето от облика на Народния театър, много добре се пасва, но все пак се чувствува една по-друга стилистика. Той търси един по-невъзмутим хумор, на места по-парадоксален. Докато да кажем актьорският ансамбъл тука играе по-разточително в хубавия смисъл на думата, по-щедро, по-пъстроцветно. Но навярно ще се получи още

малко на места, ще се изгледят тези сцени, защото има известно разминаване в сцени между неговата по-парадоксална стилистика и тази красива разточителност, ама в най-хубавия смисъл на думата говоря, която съществува в работата на останалия актьорски състав.

Мисля, че има и повече ритмически колебания във втората част на спектакъла, особено тогава, когато се задава облакът и те интуитивно предчувствуват, че тука става нещо нередно, че ще се изсияят някакви облаци над главите им. И мисля, че от тук нататъка вече като че ли има някои по-скучни сцени, по-забавени, по-стерилни малко. Толкова са богати всички останали, че тази стерилност на решенията от тука нататъка вече като че ли малко започва да прави впечатление. Но аз се надявам, че всичко това ще се изглади, ще се обогати, ще се нюансира. Има още време и все ще се поздравите, а и всички ние ще се поздравим с един категорично сполучлив спектакъл, празничен, ярък, органичен. Някъде има прехвърляне на мярката у някои артисти, но тук таме, въпреки че блястящо играят. Надявам се, че това прехвърляне ще улегне и необходимата максимална органичност, тя е максимална на много места сега, ще съществува абсолютно навсякъде.

Завършвам с това. Пожелавам на добър час на колектива и се надявам, че няма да има разминаване между мене, моите колеги и почитателите на Народния театър.

ГЕОРГИ САЕВ: Юлиан Вучков завърши с това - че се надява, че няма да има разминаване. Аз мисля, че има известно разминаване.

Доколкото знам, доколкото си спомням, в историята на нашия народен театър "Миллионерът" само веднъж е поставен на нашата сцена през 30-те години, в началото на 30-те години и това е според мене първият успех - че тя се възвръща на тази сцена

едва сега.

Постановката поставя според мене два проблема.

Първият проблем е за преоткриването на наследството, а вторият проблем е с оглед на малката форма новата гледна точка. Тука вече сигурно Канушев ще се изкаже за малката форма.

По въпроса за преоткриването. Аз мисля, че е намерен наистина верен ключ именно с оглед на традицията на актьорската школа от Кольо Петков. Не искам да споменавам, че това натрапчи во се усеща от постановката, че въображението е богато, но и разточително.

Струва ми се, че увлечението при режисурата се проявява главно в първото и второто действие. Просто отделни сцени се разиграват сами за себе си, като се губи представата за цялото. В този смисъл има известно обедняване на драматургията. Тази самоцелност било в рисунъка на някои образи, било в отделни сцени, за мене е извън стилистиката и на автора, и извън постигнатата цялост във втората част и в третото и четвъртото действие.

Аз мисля също, че тази празничност съществува, че има забележителни актьорски постижения, като например блестящото изпълнение на Мария Стефанова. В този смисъл до нея се приближава Георги Раданов. Разбира се той е доста еднопланов. Мисля, че тука е Мишо Петров - също интересно решение. И останалата част от изпълнителите.

Вторият проблем, който поставя постановката според мене, това е, че решението е едва ли не пренасяне от голямата сцена на малката сцена. Според мене тука се изисква друга естетика с оглед на гледната точка на зрителя. Тука се изисква една абсолютна органичност и изповедност на актьора, едно разголване на психо-физическите възможности на тези актьори. И в този смисъл именно загубената художествена мярка, която съществува в

режисурата в отделни сцени, се отразява и в актьорската игра. Актьорите също загубват художествената мярка. Редица от тях са неорганични. Самите те се увличат по отделни реплики, разиграват вещи, но то става доста самоцелно. Лично на мене на някои места ми беше дори и скучно.

Така че аз лично мисля, че отчитайки успеха на работата на Кольо Петков, би могло все още да се направят някои корекции в смисъл това разточителство във въображението някакси да се събере, да се обере, малко да се поуспокоят някои от изпълнителите и да се създаде едно по-цялостно впечатление за тази драматургия. Имам пред вид особено първото и второто действие.

МАРГАРИТА ДУПАРИНОВА: Ако би трябвало да кажа само една дума за това, което видях сега - аз седях цялостно след паузата а преди това дни наред съм виждала по малко от първата част на работата - бих могла да кажа само "браво". Bravo за това, че е намерена тази пиеса, bravo за това, че вниманието, което е отделено към работата в Народния театър, е било такова голямо, че съм изненадана от факта, че с такова едно будно око др. Петков винаги е бил в театъра и знае за актьорите. Разбира се аз винаги говоря за актьорите, защото съм актьор и това е, което най-много ме вълнува.

Но аз съм благодарна за това, че с такава свежа заинтересованост, с такава обич е намерена тази пиеса, с такава обич е работено с актьорите. И това, което има още да дойде, то неминуемо ще си дойде - и ритъм, и узряване, и олекотяване. Но наистина съм особено развълнувана, защото всеки от участващите е дал максимум, не е спестено, не е пощадено нито от силите, нито от възможностите на всеки един от актьорите.

Разбира се може би това е залочнато от Мария Стефанова. Разбира се то е дадено от др. Петков, то е дадено във всяка

репетиция, във всеки участващ, и в музиката, и в този прекрасен декор, който изведнъж е нещо съвсем ново, нещо, за което мисля, че всеки, който дойде да го гледа, ще каже: ех, нека да си почина малко в една радостна хубава българска обстановка - нещо, къето всички го знаем, нещо, за което всички ще си спомним.

Особено приятно ми беше да видя др. Лекова в тази съвсем нова роля, роля в нов план, което е наистина много хубаво. Малкият Мишо, който макар и с малка роля, така хубаво я изиграва. И младите момичета, и този прекрасен Велко, и бай Петър Василев

Изобщо пак казвам - с всичките неща, върху които има оне да се работи, които има още да зреят, които биха узряли естествено, само тази дума бих могла да кажа - браво за това, което е постигнато и което е представено.

На добър час!

ГЕОРГИ ЧЕРКЕЛОВ: Мисля, че сме пред случай, когато има какво да се каже, защото има много хубаво. И съм затруднен естествено да систематизирам приятното впечатление.

Длъжен съм да заявя, че за мене има наличност на един режисьорски авторов спектакъл, което е най-доброто в цялата работа. Да се отделят различните постигнати неща като преоткриване на автора, като преоткриване на Йовков предполага действително много приказки, защото те са твърде много. Много от нещата не са въпрос само на въображението. Той е доказал, че има въображение. А защото те са дълбоко осмислени неща, Кольо.

Най-вече това - че представлението, спектакълът звучи на тази репетиция, която гледахме, цялостно и внушително, като хумор, като насмешка, като сатира. И естествено заслугата е в това, че много е намерено и с вкус е поднесено като един жанр спектакъл. На мене това ми допада много.

Че може да се говори за известни неравности все още, това е разбира се факт. Но основното положително е толкова очевидно, че струва ми се е безспорно.

В какво бих могъл да бъда полезен?

Разбира се на нас ни е по-лесно да говорим за отрицателните неща, отколкото за положителните, както си е естествено.

Какво мисля, че е възможно?

Някъде нещата са близко до това, което каза Жоро Саев - че има един момент за неоценяване на дистанцията. Но дори и да беше на голяма сцена, нещата, които не са органични, пак ще звучат неорганично и от голямата сцена. А те идват тук-таме от неотчитане, струва ми се, на все пак едно основно действие. Там, където то е защитено, работата е органична, дискретна, деликатна, внушителна.

Казано по-простичко, където безсмислено се суетят, викат, казвам безсмислено, а то е, защото точно не знаят все пак какво имат да правят, а са поведени от конкретните задачи, които ще им дойдат след това. Или ако не съм ясен, в началото работата върви вяло, независимо от енергията, която се влага в нея. Тя е неясна, тя е разляна.

И това мисля да посъветвам Колю.

Събитието основаване на хор "Кавал" е незначително. То не може да заангажира актьорите в една органична игра. То може да заангажира в някаква степен водещия Раданов. То може да заангажира не в активност шумна, но все пак в активност, опониращия му скептик. Но останалите могат да бъдат енергични. Или ако това се премери цялото, излиза, че в началото на тази никаква задача - основаване на хор "Кавал" - се влага толкова енергия, колкото след като нещата тръгнат в експозиция, има основно събитие, много значимо за една комедия - появи се един кандидат

и той трябва да бъде хванат. Там нещата стават органично.

И тука едно потвърждение на върната систематика - че когато имат какво конкретно да правят, ако щете даже по метода ^{на} физическите действия, нещата стават убедителни, стават културни и ясни, всеки си намира мястото.

Така че мисля, че представлението просто започва с пове-
че енергия, отколкото е необходимо. Разбира се аз бих могъл да
разсъждавам как ти си тълкувал това, Кольо. Но в едно скучно
градче, където всичко се научава, където общо взето нямат какво
да правят, такава една идея може да ги оживи, а може и да не ги
заангажира толкова много. Че му текнало на героя Раданов, на
бъдещия кмет, да сложи една дейност, на една своя дейност, тя е
дейност на пясък, тя е несериозна. Трябва да разберем, че това
е несериозно деяние и не си струва да се влага толкова енергия.
Това е в актьорските приспособления, това е във въображението,
в твоето развихрено въображение. Струва ми се, че това е абсо-
лютно поправяема работа, ако го приемеш, че тука трябва да бъде
и от тези присъстващи да му се харесат, защото предстоят избо-
ри. Но работата е недостатъчно сериозна, за да се правят такива
усилия и да се изразходва толкова енергия. Докато ме гледа, и
аз съм така. И не ме гледай! Какъв хор бе - всичкото Мара втаса
ла, хор "Кавал" ли остана да основаваме!

Т.е. мисля, че трябва да се усеща една работа от нямане
какво да се прави и ех, решили сега да правят дружество! За да
може естествено да се степенува след това. Дойде значимо събитие
и това събитие търкулна нещата.

И за мене от събитието работите тръгват стремително чу-
десно композирани. Чудесно композирани!

Казвам: там, където не е до силата, защото тази история
с камерната сцена вече проверихме, вече видяхме, освен това зна

ем от опит, гледайки камерните театри другаде, но при нас разбрахме - където работата е дискретна, деликатна, поднесена така заангажирате, т.е. не с викане, не толкова до шума, отколкото до вътрешното крещене, с много по-малко физика.

Защо на мене особено много ми допада гастролният колорит като стил на игране на комедия? То и ролята е подходяща повече така да се прави. Но той би могъл и другояче да я играе. Той би могъл да звучи като всички останали, а той звучи малко различно от всички. Вързва се. И с Мария се вързва, тук-таме и с Жужа, и с останалите. Но общо взето си звучи различно. За мен той звучи най-добре, защото "заангажирах ви да видите какво ми е, а не ви натрапвам". И казано направо, на места нещата са "изобразявам нещо, представям ви нещо, а не преживявам го, не участвувам лично, от свое име".

Защо Мишо ми харесва, чудесно? Това нещо, което изглежда парадоксално като актьорско приспособление, като характерност, у малкия Мишо е искрено. Защо? Защото е от свое име. В крайна сметка от свое име. В тази трудна, нелепа, скучна роля. Тя е скучна роля. Тя е от негово име. На места има не от негово име. Една част от актьорите играят някакъв рисунък.

Не мисля, че кой знае какво има да се поправя. Нещата личат за професионалиста, че са зрели като композиция, като насока, като рисунък. Просто трябва да се поуспокоят. А те от един, втори контакт със зрителя ще се поуспокоят, ще повярват, че на места няма нужда от толкова усилия, няма нужда да се полагат усилия, за да стане смешно.

Това е, което искам да кажа.

СЛАВКА СЛАНОВА: Не знам защо - дали защото отдавна не съм гледала комедия в нашия театър, за мене днеска беше истинско удоволствие това представление. Поздравявам режисьора, поз-

дравлявам всичките си колеги, които бяха великолепни според мене.

Сега, ако пренощувам една нощ това представление, може би и аз ще намеря някакви кусури, някъде че актьорите не са органични, че има недооценени места. Но какво да ви кажа? В момента аз такова нещо не мога да кажа, защото така ме повлече пиесата и така ме заразиха! Най-вече кое ме направи радостна? Така ме зарази свежестта на актьорите, настървението, с което играеха, че просто им завидях и по едно време ми се искаше да скоча на сцената и аз да заиграя с тях! Така ме заразиха! Така според мене трябва да се играе - с пълна пара, кръвта ти да кипи, като играеш на сцената!

Аз бих казала на другаря Петков - точно същото впечатление имам като вас /към Юлиан Вучков/ - ако така ярко почват представленията и така ярко се играе до обрат, на мене ми се струва, че и обратът трябва да бъде такъв ярък. И не знам защо там ми се дошя някой да се просне и да припадне! По същия начин, по който припадна в началото Косьо. Искам ей такова салто да стане там, за да не се отличава така много финала от всичко станало до там.

И там ми се струва, че трябва по-смело и по-ярко да се играе обратът.

Актьорите според мене са великолепни! Един през друг са по-добри. Аз просто не знам кога да сломена.

И сега бих искала да попитам за това момче, което дебютира, което според мене е великолепно! То носи толкова хумор в себе си, че само като го гледаш и се смееш! И като че ли няма нужда от някаква си кой знае каква си яркост, защото просто надарен комедиен актьор! Какво бихте казали на една такава подхвляна дума от мене, ако това момче дойде, ако му се предложи да

дойде в нашия театър, защото ние направо нямаме такава боя, според мене, в театъра.

ЮЛИЯН ВУЧКОВ: Много е смешен.

СЛАВКА СЛАВОВА: Много е смешен. Ама само като го видиш и той е вече смешен! Той е като Парцалев смешен.

ОБАЖДАТ СЕ: Да.

СЛАВКА СЛАВОВА: Много е смешен.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Той е от типа на Алберто Сорди.

ОБАЖДАТ СЕ: Вярно, от типа на Алберто Сорди.

СЛАВКА СЛАВОВА: Аз не съм съгласна с др. Черкелов за това, че това събитие - основаването на хор "Кавал" следва да се играе по-вяло. Те не знаят, че ще дойде милионер в селището. Това е едно грамадно събитие за тях. И вижте какво говорят: ами как ще се залобят, ами аз искам да знам кой ще бъде вътре, ами ако започне някакво тъй и тъй, а...

Как да не е?! Това е едно огромно събитие в това скучно провинциално градче. И аз мисля, че започва чудесно. Така мисля.

БАНЧО БАНОВ: И то сексуално събитие.

СЛАВКА СЛАВОВА: Ама те са подплашени за всичко - да не се изпоналюбят там, да не стане нещо...

И накрая искам да кажа и следното. Подочух, че имало някакво предложение това представление сега конкретно, вие го бяхте казал, другарю директор, още в началото, но сега вече съвсем конкретно се говори за това - представлението да се качи на голяма сцена. Аз горещо съветвам това да не стане. Представлението е чудесно долу. Направо ти се заиграва заедно с актьорите, като ги гледаш!

Според мене представлението ще загуби, ако се качи на голяма сцена.

И накрая искам да пожелаая на добър час и да ви кажа, че голямо удоволствие имах от колегите си от това представление.

ВИОЛЕТА БАХЧЕВАНОВА: Гледах репетицията вчера, защото днеска имахме репетиция на голяма сцена, и впечатленията ми са от вчерашната репетиция. Но днеска трябва да ви кажа, че пузнах микрофона не на голямата сцена, а през цялото време слушах малката, знаейки точно как всичко се разиграва, и усетих по публиката онова, което аз още вчера някакси го подсказах на всичките си колеги, които успях да видя след представлението.

Като Славка Славова искам да кажа, че аз бях възхитена от решението на това представление. Именно от решението се замислих след това и не бих могла да кажа, че при едно друго решение, независимо че е Йовков, би могло да ме развъълнува много самата драматургия. Може да казвам някаква еретична мисъл, обаче той е класика с едно звучене в една давност. И може би затова винаги една такава класика си търси и майстора. Трябва да бъде решено така, че тя да зазвучи като съвременна пиеса.

И в този смисъл именно искам да кажа, че поздравявам другаря Петков, защото действително да отскочиш времето си, да дойдеш при нас и да зазвучи със същата сила и много по-ярко, според мен е вече успех на режисурата.

И от тука вече последват и личат изработени режисьорски моменти, личи, че те са свързани с актьорското майсторство, но личи и режисурата, което е нещо много хубаво, че няма самоцел. Аз поне така не го усетих в никакъв момент, освен че при приема не на пиесата на художествения съвет, знам колко хора без да могат да имат едно такова прескачане на рампата, едно такова недостатъчно овладяване. Но трябва да имаме пред вид, че това е въпрос само на едно до десет представления, когато улегне този момент и всичко ще се натъкми.

Вчера имах чувството действително за една разлика в играта, в стилистиката, която за себе си не ми беше ясна, не можех да дам точния отговор. Др. Черкелов по-точно прие кое е вярното. Аз бих казала, че имаше една доза на разлика много малка, която даже днеска бях сигурна, че ще изчезне, в стилистиката на този блестящ актьор, дошъл при нас, когото бих сложила някак си на една страна в едно решение с Жоржета Чакърова, до известна степен с Мишо, и другата страна - от другите ни колеги, които също бяха блестящи.

За себе си аз виждах в едната страна на актьорите едно решение точно в стила на Националния академичен театър, безкрайно органично и вярно, а в другата страна виждах нещо ново като елемент, което също не можех да си дам обяснение дали останалите трябва да стигнат нивото на този актьор, неговата стилистика на ниво, който дойде при нас, или той трябва леко да направи стоп и да изравни с другия състав.

За себе си обаче не можем да дам обяснение кое от двете е по-добро. Все повече мислех и от вчера до днес и ми се струва, че би трябвало да се отиде смело към хиперболата и обобщението, която звучи в образа на младия актьор, дошъл при нас. Може би ме подведе съвсем в тази мисъл и Черкелов, но не съм сигурна.

Но може би днеска всичко това е изчезнало, защото то бе въпрос на едно ръбче, на един нюанс, в който едните да отскочат и да се изравнят - говоря за стилистиката, не за постиженията. Това са едни блестящи актьорски постижения. Аз бих могла съвсем по отделно да говоря и за Мария Стефанова, която един дълъг период от време играе приблизителни роли, от които виждам, че не е било лесно да отскочиш например от Големанова и да излезеш в "Милионерът", независимо от задачите, просто като стил на нещата. И как добре е намерила нови неща, колко актьорски го е

защитила, прекрасно просто!

Да говоря за Добринка, която преди всичко за първи път виждам^С така кристално изработена роля, в която би могла да си сложи 100 панделки и не ги е сложила, запазила ги е като една много чиста линия. Аз съм говорила с всички колеги.

За Жоржета с това прекрасно чувство за обобщение и характерност.

За Мишо, който наистина много ми хареса в този образ.

Аз искам специално да обърна внимание за Николина Лекова. Ами тя в друга светлина играе. За пръв път я виждам така.

Просто едни актьорски фойерверки, блестящи!

Да кажа и за Георги Раданов, за който определено трябва да кажа, че в началото се страхувах, защото е много трудно да се играе на камерна сцена и ако в "Клопка" той на някои места играеше така, че го усещах като едно тежесте, като едно нагласяване, защото това е първото ни представление на камерна сцена,

ЮЛИЯН ВУЧКОВ: И тук малко тежи, малко боксува. Трябва да изчисти.

ВИОЛЕТА БАХЧЕВАНОВА: Да, вероятно има. Но и много е наскочил, защото това са наши наслоени придобивки на голямата сцена, където ти воюваш всичко да се знае и да се види. Преходът е много сложен. Ами Георги е отскачил. Ние говорим тука за едно...

ЮЛИЯН ВУЧКОВ: Ти го закла!

ВИОЛЕТА БАХЧЕВАНОВА: Никак не го заклах. Аз точно това казах. Ти ме провокираш, а аз мисля, че Георги Раданов също отсочи и на голямата сцена. Той има три роли на камерна сцена и това е вече трети негов етап, който според мене е най-добрият на камерна сцена.

ЮЛИЯН ВУЧКОВ: Шегувам се.

ВИОЛЕТА БАХЧЕВАНОВА: Аз не се подавам на провокации. Аз казах, че Георги ми харесва в тази стилистика

ВАСИЛ СТОЙЧЕВ: Задачата на критиката е да провокира.
/Веселост/

ВИОЛЕТА БАХЧЕВАНОВА: Да.

Искам да поздравя нашия театър с избора на спектакъла в това му решение и в това актьорско изпълнение. Мисля, че нашия спектакъл "Миллионерът" ще има голям успех сред публиката.

Сега дали трябва да се качи и горе. И за това съм се замисляла. Фактът, че той съществува като явление и факт в нашия театър, че ние ознаменуваме един чудесен спектакъл на Йовков - това е според мен най-важното. А дали ще го качим горе и дали ще стане така - разбира се, че имаме хиляди съмнения. Може да се развали спектакълът, да му изчезне душевността на този блестящ спектакъл. Може.

Но фактът е налице. Той ще съществува и нашият национален театър има вече отбелязване на съществуването на такъв блестящ спектакъл. А дали по-нататък ще има и друг път - за мен това не е толкова фатално.

КРИКОР АЗАРЯН: Понеже тука се каза, че работата на критиката е да провокира и ето, и Виолета Бахчеванова беше провокирана, аз също съм провокиран от изказването на др. Юлиан Вучков в първия му абзац. Просто ми стана обидно това, което каза Юлиан, и исках да премълча, но понеже всичко това се протоколира, аз не бих искал да отмина това, което той каза.

Не мога да разбера точно Юлиан да смята, че основният проблем за бедите в нашия театър е така да се каже в тази измишльотина на българската режисура и в несъпротивлението на актьорите към тези измишльотини.

Може да съществува и такъв проблем при дадени случаи...

ЮЛИЯН ВУЧКОВ: Става дума за една такава тенденция, Кри-
коре. Не си ме слушал. Има такава тенденция. Една от тенденциите.
Конкретна тенденция.

КРИКОР АЗАРЯН: Аз просто мисля, че конкретният случай
най-малко даваше основание за обобщаване в такъв характер и въ-
обще аз съм сигурен, че даже Юлиан ще бъде затруднен да посочи
три спектакъла, които да доказват неговата теза.

ЮЛИЯН ВУЧКОВ: Ще посоча във пет!

КРИКОР АЗАРЯН: Добре. А пък аз ще ти посоча 15, които
са от други съображения. /Веселост/

Сега конкретно за представлението.

Аз също мисля, че тука имаме среща с едно представление,
което творчески интерпретира и се отнася към една пиеса от наша-
та класика, от нашето минало, в творческия смисъл, че постановъ-
ният екип - режисьорът, художникът, актьорите не се задоволяват
с едно преразказване на пиесата с нужния респект към авторитета
на автора, а с такова едно остро театрално и гражданско мислене
взимат тази пиеса и така да се каже с този действителен подход, кой-
то са имали, ние виждаме един спектакъл, където зад думите, об-
разите, взаимоотношенията откриваме един интересен ярък живот,
който и на нас, хората след толкова години, също ни вълнува,
тези идеи и проблеми, вълнуващи героите, ни заразяват с пълно-
кръвността на живота си.

Това решение, което още тука на художествения съвет спо-
дели др. Петков, още тогава ми се видя интересно като решение.
Но разбира се то криеше всичките си рискове в себе си в едно
смело обръщане на нещата. Аз мисля, че вече резултатът, който
виждаме, показва колко нещата са били обмислени, а не са били
само така признак на прекалено самочувствие, че може да стане
и това нещо.

Трябва да ви кажа, че на мен пиесата ми звучи много по-логично, отколкото така, както сме я чели досега.

Аз мисля, че в това много хубаво представление съществува още един проблем и то немаловажен, за който проблем вече се говори. Става въпрос, че въпреки спонтанното ни харесване, смеене и отпускане, радване на театъра, който гледаме с целия си артистизъм поднесен, с цялото въодушевление, за това въодушевление много се говори и аз също бих искал да подчертая, защото ето това е вече един сериозен проблем - че напоследък на нашите сцени твърде скучно се живее.

ЮЛИЯН ВУЧКОВ: Това казах аз, Крикоре.

КРИКОР АЗАРЯН: Да. И когато аз виждам едни хора, които са повярвали на една идея, харесали са я, увлекли са се по тази идея и те излизат и я защитават с всичките ѝ крайности, с всичките ѝ така да се каже ярки, драстични решения, мен това нещо дълбоко ме удовлетворява, независимо от това че има редица решения, които би трябвало по-органично да се влетат в логиката на сценичното действие. Това е вярно. Например, когато изведнъж един Велко Кънев ляга, това просто някакси стои неоправдано все още. Когато да речем, когато говореше на леглото с Петър Василев и после той повтори с Николина. Може би, със задна дата почвам да мисля, че този човек си има някакъв номер и като му говорят много, му се приспива. Но вероятно това трябва да се подготви, за да не ме отчужди още в началото. Има и редица други такива случаи.

Отново се връщам към това, което искам да кажа. Проблемът струва ми се е все още за известното различие, което съществува в начина на мисленето на хората на сцената. За това вече се говори доста. Отделя се Велко Кънев от останалите. Аз мисля, че той би трябвало да се отдели. Мисля, че тука не е въпрос до

различен подход на актьорската игра.

ГЕОРГИ САЕВ: Той и по Йовков се отделя.

КРИКОР АЗАРЯН: Да, аз мисля, че той по Йовков се отделя а най-вече в това решение на Никола Петков той би трябвало да се отдели, защото това е един човек, който е инсценирал това нещо и малко дистанцирано, малко извън, дето се казва, с едно свое парадоксално поведение гледа едно парадоксално развитие на нещата.

Но за разлика от него и в другите би трябвало, струва ми се, че има още какво да се пожелае в това отношение, за извечно уеднаквяване. Аз разбирам, както всички вие тука по-добре от мене, че това никак не е лесно, че това е много сложен проблем, че това е и труден за постигане проблем, но бих апелирал към режисьора със забележките си, с разговорите, които ще води, с конкретни неща, той вероятно по-добре от мене вижда всичко това, да не прекъсва усилията в това отношение за постигане на една по-голяма ансамбловост.

В този аспект аз бих искал да подчертая много доброто ми впечатление от играта и на Велко, както казах, и тука аз споделям идеята, която др. Славка Славова сподели, и на Мария Стефанова, и на Раданов, и на Мишо Петров. Блестяща беше сцената, когато...

ОБАЖДАТ СЕ: Баницата. /Смях/

КРИКОР АЗАРЯН: Да, с баницата. Аз гледах Мишо там. Без да страда от това текстът, това беше блестящо решена сцена!

СЛАВКА СЛАВОВА: Аз му гледах гърба и без да му виждам лицето разбирах какво става.

КРИКОР АЗАРЯН: Да. Много блестящо решена сцена.

Също така смятам, че е много хубаво сцената между Добрица и Велко, скриването под масата и идването нато харамии със

сабята. Едни ярки гротескни решения, но сценично оправдани при тази дистанция, която има от два метра.

Не знам защо на мене ми хареса и сцената с младите - това гава, когато Жоржета с охраната дойде да уреди въпроса. Там също имаше някои крайни решения.

Ето това е, което най-много принципно бих искал да подчертая в спектакъла - това действено интерпретиране на сценични акт така да се каже. На мене ми беше ясно тука какво става. И някакси думите дообогатяват сценичния живот, живота, който се води на сцената.

За художника искам да кажа нещо. Аз бях от тези, които много харесаха проекта тука. Трябва да призная, че резултатът е малко ми хареса, отколкото проектът. Мисля, че тука... Не знам. На мене тази слама много ми харесваше. Защо са се отказали? Може би имат обясними причини в интерес на по-доброто, но то стоеше много добре.

За сметка на това пък главите стоят много бутафорно - главите на кравите. Аз предлагам да помислите не може ли да се махнат тези глави.

МАРГАРИТА ДУПАРИНОВА: О, не, не! /Оживление/

КРИКОР АЗАРЯН: Мисля, че ще бъде по-добре.

ВИОЛЕТА, БАХЧЕВАНОВА: И аз не ги харесват тези глави.

МАРГАРИТА ДУПАРИНОВА: Много са хубави.

СЛАВКА СЛАВОВА: Не ги харесвам.

КРИКОР АЗАРЯН: То е много интересно това, че така да се каже оборът... Просто предлагам. Може да е глупаво, но не може ли да се помисли рогата само да стърчат. Все едно че... Нямам представа.

И накрая искам да кажа, че що се отнася до това да се пренесе спектакълът на голяма сцена, аз просто може би излишно.

но искам да кажа, че трябва да имате пред вид, че това значи друга пиеса, друг спектакъл, другари. Тука поне една пета от сцените са решени с оглед на това. Не може да речем тази сцена между Добринка и Велко горе да се играе, когато лежат и т.н. Въобще има много такива сцени. И композиционно така, както са подредени, и т.н. и т.н.

Режисьорът най-добре ще прецени това, но просто ако има ме едно такова намерение, ние би трябвало да уважим едно искане на режисьора за няколко репетиции и то немалко.

Благодаря.

ДИМИТЪР КАНУШЕВ: Казаха се много неща. Не бих искал да ги повтарям. Само върху два-три пункта ще се спра.

Аз не бих определил режисьорското решение като пародийно. За мене това е едно фарсово решение и той вярно е намерил в структурата на пиесата основание да направи така и да получи това решение. От там иде и тази театралност и това народностно звучене на спектакъла, от там иде и липсата на мярка в отделни сцени. Така да се каже жанрът ги предполага със своята демократичност. Понеже отдавна е минало времето на класическия фарс, би следвало, особено в първата част, според мене, някои неща да се приберат и да бъдат по-близко както до провинциалните нрави, бит, менталитет, а не така да се театрализират, така и до автора, до авторовата поетика бих казал.

Свързвам това и с необходимостта от едно по-стремително и вътрешно контрастно построяване на спектакъла. Това обръщане на нещата. Мисля, че трябва някои неща от началото на спектакъла, дори след научаването на вестта, че има милионер, когато се появяват тези, да се приберат, да се приглушат. Мисля, че това е едно кресчендо, което отнема от динамиката на по-нататъшното развитие на спектакъла и бих казал в някои отношения и от

художествените резултати. Изобщо хористите играят малко отделно за себе си. Някой каза, че това не е ориентирано достатъчно към основното действие, към основното решение.

Впрочем това го казаха почти всички в една или друга форма и в това отношение се приближавам най-много към това, което Саев и Черкелов казаха. Навярно това е обективно така и предполагам, че режисурата ще го има пред вид.

✓ Аз не мога да приема критическите съображения, които се изтъкват към играта на Велко Кънев. Познавам го отдавна - още когато беше във ВИТИЗ, след това в Сливен. Ами ако той не е такъв, няма да стане спектакълът, няма да има пиеса и спектакъл. С това странно поведение, с това различно поведение от останалите. Тъкмо той не само защото е милионер, а и с поведението си, предизвиква обратното поведение - не на сдържаност, не на прибрност, а на една пишност, на показване на всички задръжки, на всички нрави, разкриване на темперамента на тези хора, които го заобикалят.

Така че аз мисля, че там няма какво да се поправя. Може би това, което Азарян казва - първото лягане наистина се нуждае от мотивиране и от една предварителна подготовка и т.н.

Намирам за много добра играта на Мария Стефанова. Всъщност Велко Кънев и Мария Стефанова - това са върховете на спектакъла.

Разбира се много хубави неща може да се кажат и за Рада нов, и за Добринка Станкова, и за Петър Василев.

За съжаление от ансамбъла отпадат Петър Стойчев и Атана Воденичаров. Не са органични, не са подходящо направени, фалшиви, показват се нещата.

И по още един въпрос искам да взема отношение - за това че и сега някои неща струва ми се от пиесата се съпротивляват.

когато тя е поставена на камерна сцена. Тя е писана за традиционна класическа сцена и там това живописно построяване си е логично. Това площадно, което изисква камерният театър, когато публиката е отвсякъде, трябва да го има. Не навсякъде това се е получило. И когато спектакълът бъде показан на голяма сцена, то обратно - някои искания ще трябва да се удовлетворяват.

Аз съм за това театърът да може да покаже, особено във връзка с 80-годишнината на Йовков...

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Стогодишнината.

ДИМИТЪР КАНУШЕВ: Сто ли е? Значи греша. Но във връзка с тази годишнина да се покаже на голяма сцена. Но великолепно би било, ако тази голяма сцена беше филиалът на народния театър. Страхувам се малко от тази много голяма сцена за тази пиеса на нашия театър.

Смятам, че тука ще има допълнителни идеи и решения, които трябва да се възприемат от режисурата и тя да ги наложи в спектакъла.

А иначе това, което се каза за актьорските постижения, за актьорската игра, е напълно справедливо и всеки епитет или всеки комплимент, който би се казал в това отношение, няма да бъде комплимент, а ще бъде една справедлива оценка.

Искам да отбележа, както и другите направиха това, още веднъж великолепната работа на Никола Петков. След постановката на "Големанов" Народният театър за втори път прилага една методология, която в основните си черти е една и съща - на търсене на ново жанрово решение на известни, на познати класически произведения. Тука търсенията са в друга посока, дори резултатът е различен, но мисля, че това е една плодотворна линия, методология, тенденция. Тя разбира се има своето начало, главно в постановките на Ефрос, но вече едно общодостъпно завоевание. И аз

мисля, че нашият театър в стремежа си да бъде съвременен вярно разработва тази методология. Би следвало и критиката, и теорията да подпомогнат този процес, да се види докъде е този процес продуктивен и плодотворен, къде има увлечения, къде нещата са спорни, тъй като до безкрайност не е възможно да се разрушава една поетика, една структура, една образна система, каквато представлява всяко едно драматическо произведение.

Това е.

ВАСИЛ СТОЙЧЕВ: Първо аз бих искал да изразя възторга от представлението на дъщерята на Йовков - Елка Йовкова, която гледа и прие с възторг представлението. Аз за това и закъснях малко за художествения съвет, защото трябваше да я заведа да поздрави актьорите по нейно желание и настояване.

На второ място бих искал да поздравя специално режисьор д-р. Никола Петков за това, че той едновременно с тази работа, която вие виждате сега, паралелно с това и то много точно направи и втори състав на същата пиеса и при това един пълен втори състав в същия срок. Нашето желание беше премиерата на единия състав да бъде едната вечер, в събота, а премиерата на втория състав да бъде в неделя. За съжаление, заболяването на Емил Джамджиев доведе до една малка промяна, но пък това заболяване ни доведе и до един гастрол на един блестящ актьор като Велко Кънев.

Едновременно с това бих искал да кажа, че работата на д-р. Петков се отличаваше и с това, че той показва - тука колегите го отбелязаха - една такава любов към работата на Националния академичен театър и такова познаване на актьорската му трупа, на актьорския състав и традициите на работа в този театър, че мога смело да кажа, че за актьорите, работещи в пиесата, това беше едно много голямо удоволствие.

На трето място, ако има една всеотдайност, с която работят актьорите, а тя си личи, защото аз забелязах тука, че и Юлиан Вучков, говорейки с такава всеотдайност и запаленост за представлението, така играеха долу и актьорите, и неговата вода текна по врата му, както и непрекъснато долу на всички актьори. Друг е въпросът, че там и климатичната инсталация малко пречи.

Но бих искал да кажа нещо за една бележка, която почти всички тука направиха и отбелязаха това бурно начало на спектакъла и на този финал. И аз си мисля, че ако се намали това бурно начало и от тази всеотдайност, с която те започват спектакъла, вие другояче ще почнете да говорите и за постижението на Велко Кънев. Струва ми се, че този контраст, който се получава между актьорското участие на всички останали колеги и тази позиция вече на Велко Кънев, изразена така актьорски, го обогатява него и това води той да бъде блестящ. Ако всички тушират, ако намалят и започнат да играят по неговия начин, този контраст ще изчезне и тогава ще изчезне и постижението до такава степен на Велко Кънев.

Аз мисля, че изрично и на няколко пъти трябва да се споменават имената и на Мария Стефанова, и на Мишо Петров, при когото е блестяща сцената с баницата, вие всички се съгласихте с това. Ето, това е една малка роля, участие на един актьор, който дълги години не беше се изявявал, видяхте какво блестящо постижение има в една малка роля. Просто от сърце се радвам за Мишо Петров и държа непременно да го отбележа.

За Мария Стефанова казах.

Георги Раданов играе с една всеотдайност, която е за уважение. Друг е въпросът къде как може да се тушира. Това е въпрос на представления, които от сега нататъка ще улягат. Но

тука самата Йовкова седеше пред мен и каза: "Ама по-спокойно! На този човек да не му стане нещ!" Има го този момент.

И на Николина Лекова, и на Петър Василев, и на Жоржета Чакърова. Блестящи са и нека да се радваме на тези постижения.

Добринка - блестяща. Добринка никога не е била така.

По въпроса за голямата сцена и малката сцена аз мисля, че желанието на ръководството е великолепно да се отбележи Йовковата годишнина с качването и на тази пиеса на голямата сцена. В това няма нищо лошо. Но аз виждам тука големия труд от тука нататък на режисьора и художника за пренасянето на тази пиеса на голямата сцена. Струва ми се, че така, както е решена блестящо и тя си звучи тъкмо за камерната сцена, ние трябва да намерим за голяма сцена също такова блестящо решение, което обаче според мен не се покрива с това, което се играе на камерната сцена, както е сега. Простото му пренасяне на голямата сцена няма да отговори на нашето желание да видим тази пиеса и на голямата сцена.

Струва ми се, че трябва да се даде повече време за работа за пренасянето на пиесата в друго решение на голямата сцена, а не простото пренасяне и качването ѝ на голямата сцена.

АНТОНИЯ КАРАКОСТОВА: Съвсем накратко бих искала да кажа само две думи.

Литературното бюро с някои наши гости критици гледа преди около една седмица една репетиция и тогава забележките, които бяха отправени към режисьора при възторженото посрещане на решението, на актьорските изпълнения, на този нов прочит на класиката, бяха отправени за камерност преди всичко на първата част, защото втората част мина блестящо като едно безспорно камерно представление.

Днеска ние се убеждаваме, че това е постигнато в тези

репетиции. Може би тука до голяма степен е помогнало и включването на това великолепно момче с огромно комедийно очарование - Велко Кънев, което върна нещата малко назад към автора в случая - това, което имахме като малка претенция към Емил Джамджиев тогава в тази посока да тръгнат нещата.

Това, което искам да кажа днес при тази блестяща актьорска трупа и изпълнение долу, при това ново решение, при този прочит на Йовков, който съвсем не беше лесно да бъде постигнат, защото пиесата действително е затлачена с твърде познати вече решения, това преструктуриране на Йовков е нещо, с което можем да се поздравим.

Тука се повдигна въпрос от др. Славка Славова и от Кочо Азарян и аз искам да се присъединя към тях. Аз имам реалните опасения, че при тези актьори, постигнали вече такава органичност на комедията долу на камерна сцена, ако ги качим горе, там неизбежно ще потребват други изразни актьорски средства, да не би да разпилеем спектакъла - нещо, което в момента ние го имаме като резултат и което е празник за целия ни театър. Да не би да го накърним, да не го разрушим, защото то е доста крехка кристалична структура.

И тук искам да поздравя специално Кольо Петков, защото раждането на комедия с нейните преувеличения на камерна сцена вече има просто принесен характер на една режисьорска работа за българския театър, пък ми се струва, че не само за българския.

Това е, което имах да кажа.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Друг някой иска ли да се изкаже Чавдар Добрев, главният драматург. Щяхме да те пропуснем.

ЧАВДАР ДОБРЕВ: ~~Конечно ние се изказвахме~~ ^{си} ~~Трети една седм~~ ^{То} ~~мица,~~ ^{казахме} ~~за~~ ^и ~~мнението.~~ ~~На мене ми се струва,~~ ~~че се покрива~~

именно в изказванията, които бяха направени днес.

Действително ^{спектакълът е} това е едно сериозно постижение на театъра и особено на режисьора Кольо Петков, както и на актьорите, пред всичко с новата мисъл, ^с новия прочит, с известна ^{та} полемика със самта пиеса, ~~но~~ полемика, която е в границите ^{умисла} ~~бих казал~~ на вътрешни възможности, ~~на потенциални възможности~~ на творбата.

Също така ~~на мене ми се струва, че~~ Много сериозно ^{са} защитена ^и така да се каже въображението, комедийният талант на режисьора ^и на актьорите.

На трето място - съвременните ударения са точни ^{те}. ~~ние~~ ^{се} ~~ее~~ срещаме ^с един съвременен прочит на Йовковата творба. ~~Даже аз бих казал нещо повече.~~ Когато я четох предварително, ~~в~~ основа на черновата, аз даже бях настроен малко скептично, ~~елед~~ като прочетох и литературния текст, макар да знам, че ~~това е~~ класика, Йовков и т.н. Т. е. това ^{Театралните} ~~показва, че тези~~ творци, създателите на спектакъла са допринесли много в това отношение.

~~Аз смятам, че Кольо Петков, дори и да не беше направил този спектакъл, е от малцината, от няколкото български режисьори, които могат да създават ^{изучава с приложен талант} сценична комедия. Това е известен факт. Но ^{сега} ~~чука~~ той действително реализира с много ^{крупен замах} ~~сериозна сила~~ възможностите си.~~

~~Струва ми се, че~~ Справедливо беше говорено за постиженията на актьорите - и на Велко Кънев, и на Мария Стефанова, и на Георги Раданов, и на Михаил Петров, и на Добринка, и на останалите актьори, които вземат участие в спектакъла.

~~Разбира се може да се каже, че~~ Велко Кънев предизвиква ^{стиехът ти си е класик в изкуството му.} ~~смях~~ още като го видиш така да се каже. Много точен, много модерен ^{в изкуството си смята} ~~бих казал~~, в мисленето си, е модерен. Може би малко по-голяма сложност ~~му~~ трябва, така да се каже професионална...

ЮЛИЯН ВУЧКОВ: Малко е еднопосочен.

Вичко

ЧАВДАР ДОБРЕВ: Еднопосочен на места. Но вероятно ^{вече} това ще го постигне. ~~Но ми се струва, че сега е най-яръкият комедиен талант.~~

~~Струва ми се, че Раданов днеска ^{за} почна с по-голямо напрежение спектакъла. Оня път не беше така. Но тези неща в хода на репетициите ще се поправят.~~

~~Що се отнася до забележките, аз смятам, че основната ^{ми} моя забележка е такава - много неща ^{в текста} се акцентуват и на места човек все пак губи като че ли съзнание за целта на спектакъла. Проявява се, вярно, един ^{не играе} актьор много ярко, човек се забавлява, интересно му е, възхищава се от таланта ^{или, че позитивно} му, но то е заради нещо ^{се} друго. Така да се каже в цялата сцена има някаква друга генерална ^{генералната} цел, която трябва по-явно да проблесне. Смятам, че това не навее къде се реализира.~~

Принципът на хиперболата също ^{да правя така} има своята "органичност", както и на скеча ^{или} така да се каже, както и на клоунадата. Аз смятам, че ~~в~~ втора сцена и сега си остава най-слабото звено на спектакъла. Там има неща, които са прекалени тъкмо защото не са оправдани достатъчно ~~всичко~~ още, макар да има подобряване в сравнение с миналата репетиция, която ние гледахме.

^{за} на началото на спектакъла. Не е въпрос ^{приготвяне} за прибиране или ^{активизиране} неприбиране на средства и т.н. Аз смятам, че Кольо Петков ^{та} в първата и втората част ^{ка} има основната ^{а е} си слабост като режисьор, че не е намерил такива цялостни метафорични решения, които ги е намерил просто в първоначалния си замисъл в трета и четвърта ^{та} картина. Там той ^{В началото} просто (по-мощно) мисли. ~~Така тази мащабна неговата мисъл като че ли на места не се реализира така в тази предметна или веществена метафора, не знам как да я нарека.~~

~~Днеска да кажем като че ли доста актьори искаха всеки ^{днес} да проличи с възможностите си.~~

ВИОЛЕТА БАХЧЕВАНОВА: Това е естествено. На художествен съвет!

ЧАВДАР ДОБРЕВ: Естествено е, ^{и все пак културна е по-голямата} но това е една дисциплина, която Кольо Петков като режисьор ^и отивайки ~~вече~~ към премиерата, би трябвало по-строго да я проведе.

И така аз си оставам с това мнение, което ^и някои другари изразиха - ~~не~~ първата, особено втората картина, има ^и твърде сериозни недостатъци, ~~бих казал~~ на места известна самоцелност, защото не ^{са} ^и втъкан ~~вътре~~ достатъчно в основната цел ~~така да се каже~~.

~~Разбира се има други изкуства, където това абсолютно се приема, но струва ми се, че в това решение нещата са прекалено така.~~

Това е, което аз исках да кажа. ~~Всъщност аз нищо ново не казах.~~

ЗАКЛЮЧИТЕЛНО ИЗКАЗВАНЕ

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Има ли други желаещи да се изкажат? Няма. Тогава да приключваме.

Благодаря на всички, които се изказаха. Тука бяха направени редица забележки. Разбира се режисьорът трябва да прецени сам кое да отбере.

Искам само да обърна внимание, че за този обрат, за който се говори, може би трябва да се постави един по-сериозен акцент. Иначе, знаете, че могат да се отправят много препоръки към режисьора, много изисквания, но ние можем да бъдем удовлетворени от няколко неща.

На първо място от това, че в репертоара на театъра вече присъства Йордан Йовков - един голям писател и то с една ко-

медия, реализирана по най-добър начин на камерната сцена на театъра.

На второ място да бъдем удовлетворени от работата на режисьора, ^{към} който тука в художествения съвет, когато изложи своя възглед, имаше известни резерви, макар и недокрай, от някои членове на художествения съвет и съществуваше една опасност от преминаване на фронтната линия. Но сега, когато гледаме спектакъла, разбираме, че това е направено с едно чувство за мярка, т.е. без да е прочетен буквално авторът, е направен един нов прочит, но без да се излиза и от същността на произведението.

Освен това е поставен и един много сериозен акцент, който нас ни интересува, от гледна точка на нашата съвременност.

На трето място можем да бъдем удовлетворени от актьорите, от тази наистина всеотдайност и огън, с които те играят на сцената.

Доволен съм от всички, но искам да отбележа играта и постиженията на Георги Раданов, на Мария Стефанова, на Николина Лекова, на Велко Кънев и Михаил Петров, особено на Михаил Петров, който досега не се е показвал с такова наистина великопелно постижение. Той е млад актьор и специално на него искам да обърна внимание.

Проблема за голямата сцена допълнително ще го обмислим.

Имаме обаче втори състав. Смятам, че тези репетиции утре и в събота ще бъдат достатъчни на режисьора, за да доведе работите до онзи максимален резултат, който ние търсим, към който се стремим.

Може би по отношение на движението и тона в някои моменти трябва да стане малко успокояване. Като че ли е прекалено. Но за това ще помислим.

Задължени сме да постигнем такива резултати и с втория

състав, слад като имаме този първи състав. Просто ще бъде неприятно, ако се създаде впечатление - това ще бъде неприятно както за публиката, така и за актьорите - че вторият състав е далече под ниво.

Има репетиции във вторник, сряда, четвъртък, петък и събота - пет репетиции до премиерата. Ако режисьорът желае, мога да издам заповед да се направят две репетиции в неделя, което ще му помогне. Аз имам пред вид преди всичко интереса на актьорите, които участвуват във втория състав. Говоря за втория състав. Ако режисьорът смята това за необходимо или за желателно, може да ми каже.

Пожелавам на добър час и съм много радостен от това високо постижение на нашата камерна сцена.

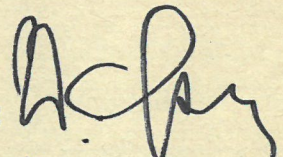
Режисьорът иска ли да каже нещо?

НИКОЛА ПЕТКОВ: Нищо не иска да каже.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Няма какво да казва режисьорът.
Закривам заседанието.

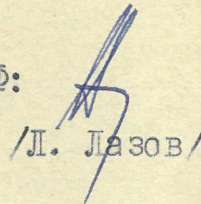
/Закрито в 14,10 часа/

ПРЕДСЕДАТЕЛ:



/Д. Фучеджиев/

СТЕНОГРАФ:



/Л. Лазов/